

Onderwerp Jongerenparticipatie

Steller S.J.Ros

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-3677086

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 5886527

Datum 13-10-2016

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over jongerenparticipatie, onze ambitie op dit gebied en de wijze waarop wij hier concreet invulling aan geven. Wij hechten, net als uw raad, grote waarde aan de betrokkenheid van jongeren bij hun eigen directe omgeving maar ook bij maatschappelijke onderwerpen in bredere zin. Jongerenparticipatie biedt kansen om in gezamenlijkheid met jonge stadgers te werken aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken, een ambitie verwoord in het coalitieakkoord 'Voor de verandering'. Het benutten van de denkkraft en creativiteit van de jeugd in onze stad, biedt juist vaak een nieuwe, verrassende en frisse blik. Het geeft ons waardevolle informatie die wij gebruiken voor de ontwikkeling van ons beleid. Daarnaast draagt jongerenparticipatie bij aan talentontwikkeling van de jongeren zelf. Daarom zetten wij stevig in op jongerenparticipatie. In deze brief geven we de drie richtingen weer hoe wij jongerenparticipatie inrichten: Jongerenplatform RIGG, Jongerenombudsman en Jongeren doen mee, waaronder de inrichting van een Raad voor Kinderen. Tevens geven wij een doorkijkje in onze ambitie 'Positief opgroeien'.

Onze ambitie: jongerenparticipatie en positief opgroeien

Jongerenparticipatie vindt haar grondslag in het VN Kinderrechtenverdrag. Kinderen dienen gehoord te worden (art.12 participatie en hoorrecht) en hebben het recht hun mening te uiten (art.13 vrijheid van meningsuiting). Jongerenparticipatie is de invloed die een jongere heeft op zijn of haar eigen leefomgeving en bestaat uit de elementen:

- Inspraak (ik kan mijn mening geven)
- Invloed (er wordt met mijn mening/idee iets gedaan)
- Eigen initiatief (ik kan dingen organiseren die ik zelf wil)

Op basis van deze kinderrechten maken we jongerenparticipatie integraal onderdeel van onze 'Positief opgroeien' ambitie, waarbinnen wij de relatie leggen tussen ontwikkelingsstimulering (talentvol opgroeien) en preventief jeugdbeleid (veilig en gezond opgroeien).

Participatie geeft jongeren meer grip op hun eigen wereld en versterkt hun eigen kracht en regie. Het werkt 'empowerend' want het stelt hen in staat om hun persoonlijke vaardigheden en competenties te ontwikkelen. Ook draagt het bij aan hun zelfvertrouwen en zelfrespect, kortom: aan hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Om deze reden is jongerenparticipatie van essentieel belang voor het activeren van een pedagogische civil society waarin zelfredzaamheid en uitgaan van de eigen kracht belangrijk zijn. Doelstellingen die ook verwoord zijn in ons beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015.

In Zweden worden kinderen al van jongs af aan gestimuleerd om hun mening te geven en stem te laten horen. Op het kinderdagverblijf leren kinderen gebarentaal zodat zij zich al goed kunnen uiten voordat ze überhaupt kunnen praten, op school participeren alle kinderen vanaf 13-14 jaar in medezeggenschapsraden en in het bestuur van hun sportverenigingen beslissen jongeren op democratische wijze mee. Inspraak hebben en invloed uitoefenen wordt daar met de paplepel ingegoten waardoor jongeren op natuurlijke wijze hun plek 'claimen'. Geïnspireerd op deze omgangswijze met de jeugd, nemen wij de stem van jongeren mee in de doorontwikkeling van ons jeugdbeleid waarin het kind centraal staat. Wij willen kinderen en jongeren al van jongs af aan de kans geven hun mening te uiten, mee te praten over zaken die hen aangaan en te stimuleren dat zij hun eigen unieke, creatieve en waardevolle bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onze stad.

Wat doen wij nu?

Naast dat wij jongerenparticipatie een belangrijk onderdeel maken van het programma Positief opgroeien, waarover wij u in januari 2017 nader informeren, geven wij jongerenparticipatie op dit moment concreet vorm in drie richtingen: Jongerenplatform RIGG, Jongerenombudsman en Jongeren doen mee. Hieronder zetten wij dit uiteen.

Jongerenplatform RIGG

Gemeenten zijn vanuit de jeugdwet verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Daarmee is onze rol veranderd. Vanuit de RIGG wordt, aansluitend op de motie 'De stem van jongeren', gewerkt aan de totstandkoming van een digitaal jongerenplatform. Met dit platform krijgen jongeren een stem binnen de ontwikkeling van de jeugdhulp in de provincie Groningen en geven we vorm aan cliëntparticipatie. Jongeren zijn als ervaringsdeskundige bij uitstek een belangrijke bron van informatie over wat er speelt rondom een probleem, wat hen kan helpen, of wat juist niet. Om het platform tot een succes te maken, is passie en energie van de jongeren zelf een onmisbare factor. De jongeren die betrokken zijn bij de opzet, krijgen dan ook de ruimte om zelf hun ideeën vorm te geven. Dit is een dynamisch en interactief proces. Designthinking en storytelling zijn hierbij belangrijke elementen. Het product is een website, maar het jongerenplatform is veel meer dan dat; nl een netwerk van jongeren, professionals en betrokkenen die input leveren en samenwerken.

Jongerenombudsman

Naast het jongerenplatform brengen wij met de aanstelling van de Jongerenombudsman Groninger jongeren in positie, door hen meer bewust te maken van de (kinder-)rechten die zij hebben. De Jongerenombudsman wordt voor jongeren tot 18 jaar, en hun ouders, een herkenbaar aanspreekpunt waar ze hun ideeën, wensen en kansen bespreekbaar kunnen maken.

Wij zoeken een Jongerenombudsman die zich proactief begeeft in de netwerken van jongeren en ons op basis daarvan een scherp en onafhankelijk beeld kan voorleggen. Daarmee worden wij in staat gesteld de randvoorwaarden om talentvol en veilig op te kunnen groeien te optimaliseren.

De kinderrechten vormen een breed kader dat bijvoorbeeld raakt aan passend onderwijs, veiligheid, civil society en gezond opgroeien. Daarom zoeken we een nauwe samenwerking met de nationale Kinderombudsman om zo ook samen met private instellingen de positie en rechten van jongeren te verbeteren. Hiermee leggen we ook weer de link met onze ambitie op het gebied van Positief opgroeien waardoor we bouwen aan een stevig basis. Wij informeerden uw raad hier onlangs over (kenmerk: 5777927). De jongerenombudsman wordt door de raad benoemd. Medio januari 2017 leggen wij dit aan u voor.

Jongeren doen mee

Jongerenparticipatie geven wij niet alleen vorm. Daarin werken wij samen met jongeren zelf en onze partnerorganisaties. Hierin blijven we investeren. In samenwerking met Jimmy's, Jong Goud en Link050 organiseerden wij tijdens Let's Gro een bijeenkomst over jongerenparticipatie. Aan de hand van een vooraf opgestelde inventarisatie van inspirerende en vernieuwende voorbeelden van jongerenparticipatie in het land, discussieerden jongeren met ons hoe zij zelf jongerenparticipatie willen vormgeven. Jongeren denken bij jongerenparticipatie aan: eigen kracht, superhelden, uitgedaagd worden, meehelpen in de samenleving, ervaring opdoen, verantwoordelijkheid nemen, dromen delen, kansen zien en samenwerken. Hieruit blijkt dat zij zelf jongerenparticipatie ook zien als een combinatie van het ontwikkelen van eigen skills en competenties (empowerment) en tegelijkertijd het leveren van een bijdrage aan de maatschappij (versterken civil society). De input van deze bijeenkomsten hebben wij meegenomen in de uitvoering van projecten en initiatieven waarbij jongerenparticipatie een rol speelt. Op dit moment zijn wij bezig te organiseren dat jonge stadgers gaan meedenken met de verdere ontwikkeling van het Positief opgroeien programma. We zullen blijven samenwerken met jongeren, jongerenorganisaties, scholen en andere maatschappelijke partners om jongerenparticipatie op creatieve en voor jongeren zelf aansprekende wijze vorm te geven.

Wat gaan wij de komende tijd doen?

Raad van Kinderen

Wij zijn voornemens deel te nemen aan het landelijk programma de Raad van Kinderen. Dit is een programma van de Missing Chapter Foundation (MCF) i.s.m. Unicef Nederland. Op dit moment doen er 70 bedrijven, organisaties en overheden aan mee; prinses Laurentien is hier ambassadeur van. Met de Raad van Kinderen denken kinderen structureel mee met bedrijven en organisaties over strategische en maatschappelijke vraagstukken. Kinderen leren hierdoor over de wereld om hen heen, besluitvormers ontdekken nieuwe denkrichtingen en leraren worden geïnspireerd door de creatieve denkkraft van hun leerlingen. Bij deelname van de gemeente Groningen gaat een Raad van Kinderen, samengesteld uit leerlingen van scholen in onze eigen gemeente, onder begeleiding van de MCF maar vanzelfsprekend met onze eigen betrokkenheid en input, aan de slag met strategische vraagstukken. Deelname aan dit programma biedt ons een uitgelezen kans om vorm te geven aan structurele jongerenparticipatie en jongeren te laten meedenken en advies te laten geven over bijvoorbeeld Positief opgroeien.

Ook het verbeteren van je eigen wijk, gezonde voeding, energietransitie en andere onderwerpen kunnen hierin meegenomen worden. Door ze over deze thema's te laten meedenken en adviezen te formuleren, geven we vorm aan jongerenparticipatie en Positief opgroeien: het draagt bij aan de doelstelling van talentvol, veilig en gezond opgroeien. Bij de samenstelling van de Raad van Kinderen die met ons gaat meedenken, gaan we zorgen voor een brede samenstelling vanuit alle lagen van de bevolking.

Jongerenpanel

Wij willen een Jongerenpanel opzetten in het verlengde van ons Stadspanel. Door regelmatige enquêtes onder Groningse jongeren van 12 tot en met 18 jaar horen we rechtstreeks van hen hoe zij denken over thema's die hen raken. Hoe gaat het met de jongeren in Groningen? Voelen ze zich gelukkig? Hoeveel van hen hebben een bijbaantje? Doen ze aan sport? Wat eten ze? Waar maken ze zich zorgen over? Waar geven ze hun geld aan uit? Het Jongerenpanel levert een schat aan informatie dat direct toegepast kan worden in beleid. Hiermee leren we continu wat jongerenparticipatie stimuleert.

Uit het bovenstaande en uit het overzicht in de bijlage blijkt dat jonge stadjsers inspraak hebben, invloed uitoefenen en de kans krijgen zelf initiatieven te kunnen ontplooiën. Hier blijven wij ons de komende tijd op richten. Wij willen jongeren nog veel meer dan nu het geval is, centraal stellen en de regie geven over hun eigen leven en leefomgeving.

We verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage

Overzicht jongerenparticipatie (projecten en initiatieven)

Naast wat wij in de brief hebben toegelicht, werken wij vanuit diverse beleidsterreinen met jongeren en jongerenparticipatie. Hieronder een overzicht.

Urban Gro Lab, duurzaamheid & Next City

Vanuit het ruimtelijk domein/stadsontwikkeling geven we jongerenparticipatie vorm binnen het Urban Gro Lab, waarin we samenwerken met de universiteit. Binnen dit laboratorium waarbij de stad als proeftuin dient voor onderzoek naar ruimtelijke en maatschappelijke vraagstukken, leveren de studenten door middel van onderzoek en advies een bijdrage aan de leefbare stad van de toekomst. Studenten zijn ook betrokken bij de coördinatie van het Lab. Thema's waarop de studenten vanuit het Lab input leveren zijn o.a. het stationsgebied, energietransitie en het realiseren van een Groningse bijdrage aan de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam (IABR).

Jongeren zijn tevens betrokken bij de totstandkoming van de woonvisie 'Wonen in stad' (2015). Ook bij het opstellen van de nieuwe omgevingsvisie Next City, zullen sessies met jongeren worden georganiseerd. Hier zal onder andere tijdens Let's Gro 2016 aandacht voor zijn.

Werk en Jongeren

Binnen het arbeidsmarktbeleid geven we jongerenparticipatie vorm door de inzet van hun eigen ervaringsdeskundigheid. In januari 2016 zijn we gestart met de 'Nieuwe aanpak arbeidsmarktbeleid' waarbinnen het inzetten van ervaringsdeskundigheid van jongeren, een centraal thema is. Jongeren worden actief bevraagd hoe zij onze dienstverlening bij het vinden van werk ervaren en wat zij zelf zien als de ideale dienstverlening. Het met mes snijdt aan twee kanten: zij voelen zich gezien en gehoord en wij zetten hun expertise in om onze dienstverlening te intensiveren en optimaliseren.

Om vroegtijdig schoolverlaters te laten ontdekken wat hun kwaliteiten, vaardigheden en valkuilen zijn, werken we met intervisie en de peer-to-peer aanpak. Jongeren bevragen, stimuleren en helpen elkaar.

Jongerenraad Club Zero

In 2015 is de jongerenraad 'Club Zero' actief geweest, in samenwerking met Jimmy's (MJD). Jongeren in armoede hebben gedurende een aantal sessies hun eigen ideeën en expertise ingebracht ten aanzien van het armoedebeleid en aangegeven waar zij zelf behoefte aan hebben; dit zijn bijvoorbeeld zaken als mee kunnen doen aan sport, cultuur, muziek, uitgaan, kleding en de digitale wereld. Door de praktische tips en adviezen die deze minima jongeren ons gaven, kunnen wij betere keuzes maken t.a.v. wat zij nodig hebben. Tegelijkertijd voelden de jongeren zich gehoord en werd aanspraak gedaan op hun verantwoordelijkheidsgevoel.

Jonge Ontwerpers

De regelingen die de gemeente Groningen heeft om mensen in armoede te laten participeren in de samenleving, kunnen het beste door minima zelf over het voetlicht worden gebracht bij mensen die in dezelfde situatie zitten. Het project 'Jonge ontwerpers' is daar een goed voorbeeld van. Kinderen uit groep 6, 7 en 8 van basisscholen in wijken waar relatief veel armoede voorkomt, ontwerpen posters en flyers over de regelingen uit het Kindpakket. Het resultaat is tweeledig: trotse kinderen die hun teksten en tekeningen op posters en flyers zien staan en tegelijkertijd het informeren van de doelgroep over de mogelijkheden die het Kindpakket biedt. Binnen de informatiestroom vanuit het armoedebeleid krijgen kinderen en

jongeren op deze manier zelf een stem; zij weten immers als geen ander wat de beste manier is om kinderen (en daarmee hun ouders) aan te spreken die in dezelfde situatie zitten.

Sint Martinus' Pronkjewailn

Op 11 november vindt in de Martinikerk het evenement Sint Martinus' Pronkjewailn plaats. Dit jaar georganiseerd door jongeren; zij zijn geheel in de lead om het programma vorm te geven en krijgen hiertoe alle ruimte en mogelijkheden. Doel van Pronkjewailn is om de arme kant van de stad Groningen aan de orde te stellen, met veel aandacht voor het laten zien van de veerkracht waarmee mensen in het leven staan. Hierbinnen werken wij samen met een groot aantal partners: Jimmy's, MJD, Urban House, Humanitas, Protestantse Gemeente van Groningen, Voedselbank, OOG TV, STIP Beijum, basisonderwijs, Haydn Jeugd Strijkorkest, studentenorganisatie Vindicat, Stichting Martinikerk, Vereniging voor Volksvermaak.